

Posudek oponenta k diplomové práci

Jméno a příjmení diplomanta: **Šimon RAGAČ**

Téma práce: **Komparace právních úprav starobního důchodového pojištění v České republice a ve Slovenské republice**

Rozsah práce: **184 211 znaků** (včetně mezer), tj. **103 normostran**

Datum odevzdání práce v tištěné/elektronické podobě: 20. 12. 2022 / 18. 12. 2022

1. Aktuálnost tématu

Diplomant zvolil vysoce aktuální, velmi praktické a zajímavé téma.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování tématu vyžadovalo dobrou orientaci v příslušných normách české i slovenské právní úpravy v oblasti práva sociálního zabezpečení. Ke zpracování byly využity běžné metody pro tento druh prací, tj. v daném případě vhodně zvolené metody deskripční, analytická a zejména komparativní. Komparace je sama o sobě náročná disciplína, neboť vyžaduje, aby se autor dobře seznámil s obsahem právních úprav více států a byl schopen nalézt podobné instituty za účelem provedení jejich kvalifikovaného porovnání.

3. Formální a systematické členění práce

Elaborát je členěn do sedmi kapitol, dále má práce kapitoly uvozovací a závěrečnou.

V prvních pěti kapitolách, které představují zhruba jednu třetinu práce, se autor věnuje začlenění důchodového pojištění do práva sociálního zabezpečení, dále pramenům práva a historickému vývoji relevantní právní úpravy na území ČR i Slovenska. Dále vymezuje principy důchodového pojištění a podává jeho obecnou charakteristiku.

Těžištěm práce je kapitola šestá, která je (v souladu s názvem diplomové práce) věnována výhradně sociálně pojistným instrumentům určených ke hmotnému zabezpečení osob ve stáří. Autor v jednotlivých podkapitolách transparentně vysvětluje podstatu a principy fungování jednotlivých důchodových pilířů, poukazuje na rozdíly mezi oběma úpravami a také na společné znaky. V poslední (sedmé) kapitole je stručně rozebrána problematika důchodové reformy realizované průběžně v systémech obou států a jsou zmíněna některá hlavní opatření, která bude třeba *de lege ferenda* přijmout.

Téma je uchopeno pragmaticky, věcně, z textu je patrná snaha o vyčerpání zvolené tematiky a podání komplexní základní informace. Nechybí odkazy na relevantní judikaturu. Autor projevuje snahu formulovat vlastní kritické názory tam, kde to považuje za účelné. V průběhu výkladu poukazuje na společenské jevy determinující vývoj právní úpravy, analyzuje příčiny, hledá souvislosti. Ocenit je třeba juristickou preciznost a kultivovanost vyjadřování autora, a rovněž terminologickou přesnost, která není v diplomových pracích vždy samozřejmostí.

4. Vyjádření k práci

Diplomant prokázal schopnost dobře se zorientovat ve zvolené problematice, absorbovat potřebné penzum relevantních odborných znalostí a s jejich využitím samostatně vymezit a tvůrčím způsobem řešit konkrétní teoretický a praktický problém v oboru. Výsledkem je srozumitelný a přesvědčivý materiál na solidní odborné úrovni.

5. Kritéria hodnocení práce

- a. **splnění cíle práce** – cíl práce, jímž bylo „porovnat systémy starobního důchodového pojištění v platných právních úpravách obou států (tj. ČR a SR), zhodnotit rozdíly a podobnosti národních pilířových schémat se zaměřením na identifikaci relevantních subjektů či výpočet a výši příslušných dávek a v konečném důsledku poskytnout ucelený a komplexní pohled na tuto důležitou problematiku srozumitelným a na podstatu zaměřeným způsobem“, se diplomantovi podařilo uspokojivě naplnit;
- b. **samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství** – k závěrečné práci byl vyhotoven protokol o podobnosti s jinými dokumenty o 1076 stranách. Práce vykazuje podobnost s 46 dokumenty, a to ve všech případech menší než 2 %. Oponentovi není známa žádná podobná práce;
- c. **logická stavba práce** – elaborát má přehlednou, vnitřně vyváženou strukturu s logickou provázaností jednotlivých kapitol a obsahuje všechny předepsané součásti;
- d. **práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací** – autor vycházel z adekvátního okruhu české i zahraniční odborné literatury a v přiměřeném rozsahu i z internetových zdrojů;
- e. **hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)** – hloubka provedené analýzy je přiměřená šíři zvoleného tématu a rozsahu práce, zcela odpovídá požadavkům kladeným na tento druh prací, předmětná problematika je prezentována srozumitelně, autor řádně a důsledně používá odbornou terminologii; poznámkový aparát i množství použité judikatury je adekvátní rozsahu práce;
- f. **úprava práce (text, grafy, tabulky)** – z hlediska formální úpravy má práce velmi dobrou úroveň;
- g. **jazyková a stylistická úroveň** – po stylistické, gramatické i terminologické stránce lze práci hodnotit jako velmi zdařilou, téma je podáno zajímavě, poutavě, věcně. Pravopisné chyby se v textu nevyskytují.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V práci jsem našel následující drobné nepřesnosti:

„Na takto zistenú hodnotu je následne aplikovaná ďalšia redukčná hranica, tentokrát časového charakteru.“ (str. 44)

„Český Zákon o penzijnom pripoistení v § 27 a nasledujúcich počíta s rovnakou skupinou prispievateľov, no štátny príspevok sa pohybuje len od 50,- Kč do 150,- Kč mesačne.“ (str. 55)

„Na tomto mieste je tiež vhodné poznamenať, že za tieto osoby v období vyplácania pred dôchodku platí poisťné na nemocenské poistenie štát.“ (str. 58)

Diplomant by při obhajobě mohl uvést tyto nepřesnosti na pravou míru a mohl by stručně pohovořit o změnách, které přinesl zákon č. 455/2022 Sb.

- a. **doporučení/nedoporučení práce k obhajobě** – práci lze doporučit k obhajobě, neboť splňuje předpoklady kladené na příslušný druh kvalifikační práce Právnickou fakultou Univerzity Karlovy;
- b. **navržený klasifikační stupeň** – výborně.

V Praze dne 10. ledna 2023

JUDr. Roman Lang, Ph.D.
oponent